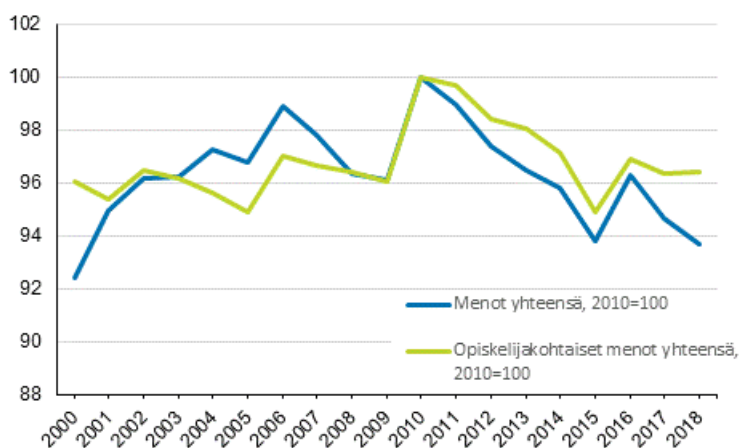

Koulutuksen talous 2018

Koulutuksen käyttömenot ovat vähentyneet reaalisesti vuoden 2010 jälkeen

Koulutuksen käyttömenot laskivat vuonna 2018 reaalisesti 1,0 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Opiskelijakohtaiset menot pysyivät vuonna 2018 reaalisesti lähes ennallaan. Koulutuksen käyttömenot ja opiskelijakohtaiset menot ovat vähentyneet reaalisesti vuoden 2010 jälkeen. Vuosina 2000-2018 koulutuksen kokonaiskäyttömenot ja opiskelijakohtaiset menot olivat korkeimmillaan vuonna 2010.

Koulutuksen käyttömenojen reaalikehitys 2000–2018

Eri koulutussektoreiden menokehityksessä on eroja. Esi- ja perusopetuksen menot ovat kasvaneet reaalisesti vuoteen 2010 verrattuna. Muiden koulutussektoreiden menot ovat laskeneet. Eniten 2010-luvulla ovat laskeneet ammatillisen koulutuksen menot.

Koulutuksen käyttömenot olivat vuonna 2018 suhteessa bruttokansantuotteeseen 5,1 prosenttia. Osuus on laskenut vuodesta 2010 alkaen.

Käyttömenot on muutettu vuoden 2018 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoittaisen hintaindeksin avulla. Reaalinen muutos tarkoittaa, että hintojen muutoksen vaikutus on otettu huomioon. Vuodesta 2017 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia

aikaisempiin vuosiin opintotuen asumislisän muutoksista johtuen. Menot kasvoivat vuonna 2018 reaalisesti 0,7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna, jos opintotuki jätetään huomiotta.

Koulutuksen käyttömenot käyttökohteen mukaan 2018

Käyttökohte	milj. euroa	%
Esiopetus ¹⁾	362	3,0
Perusopetus	4 847	40,7
Lukiokoulutus	728	6,1
Ammatillinen koulutus	1 800	15,1
Ammattikorkeakoulukoulutus	926	7,8
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ²⁾	2 261	19,0
Muu koulutus	473	4,0
Opintotuki	510	4,3
Yhteensä	11 908	100,0

1) 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa.

2) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen.

Koulutuksen käyttömenot olivat yhteensä 11,9 miljardia euroa vuonna 2018. Suurimman osuuden koulutuksen käyttömenoista muodostavat perusopetuksen kustannukset. Perusopetukseen käytettiin 4,8 miljardia euroa vuonna 2018. Seuraavaksi suurimmat osuudet olivat yliopistokoulutuksella ja -tutkimuksella, johon käytettiin 2,3 miljardia euroa ja ammatillisella koulutuksella, johon käytettiin 1,8 miljardia euroa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Koulutuksen käyttömenot käyttökohteen mukaan 2000–2018.....	4
Liitetaulukko 2. Koulutuksen käyttömenojen reaalikehitys käyttökohteen mukaan 2000–2018.....	4
Liitetaulukko 3. Oppilaitosten käyttömenot opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 2000–2018.....	5
Liitetaulukko 4. Oppilaitosten käyttömenojen reaalikehitys opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 2000–2018.....	5
Laatuseloste: Koulutuksen talous.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Koulutuksen käyttömenot käyttökohteen mukaan 2000–2018

Käyttökohte	Vuosi											Muutos 2017-2018
	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	%
Esiopetus ¹⁾	94	269	312	323	342	347	352	358	361	356	362	1,8
Perusopetus	2 734	3 413	4 120	4 231	4 363	4 492	4 538	4 620	4 691	4 683	4 847	3,5
Lukiokoulutus	503	600	695	713	727	737	738	736	730	720	728	1,1
Ammatillinen koulutus ²⁾	1 021	1 419	1 935	2 021	2 069	2 065	2 035	1 949	1 891	1 753	1 800	2,7
Ammattikorkeakoulukoulutus ³⁾	525	704	896	921	928	912	874	883	916	909	926	1,9
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ⁴⁾	1 364	1 671	2 162	2 330	2 340	2 341	2 320	2 323	2 284	2 253	2 261	0,3
Muu koulutus	298	361	442	462	478	483	481	479	474	465	473	1,9
Opintotuki ⁵⁾	648	732	871	847	837	832	852	860	866	697	510	-26,9
Yhteensä	7 186	9 167	11 434	11 848	12 084	12 209	12 190	12 208	12 213	11 837	11 908	0,6
Käyttömenot suhteessa BKT:hen, %	5,3	5,6	6,1	6,0	6,0	6,0	5,9	5,8	5,6	5,2	5,1	

1) Elokuussa 2000 alkanut 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa. Ennen elokuuta 2000 peruskoulun esiopetuksen menot sisältyvät perusopetuksen menoihin.

2) Ammatillisen koulutuksen uudistuksesta johtuen vuoden 2018 tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin. Sisältää ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen (ml. oppisopimuskoulutus).

3) Ammattikorkeakoululain uudistuksesta ja tiedonkeruumuutoksista johtuen vuodesta 2015 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.

4) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Yliopistolain uudistuksen aiheuttamista muutoksista johtuen vuodesta 2010 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.

5) Vuodesta 2017 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin opintotuen asumislisän muutoksista johtuen.

Liitetaulukko 2. Koulutuksen käyttömenojen reaalikehitys käyttökohteen mukaan 2000–2018 ¹⁾

Käyttökohte	Vuosi											Muutos 2017-2018
	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	%
Esiopetus ²⁾	154	361	347	342	350	348	352	350	362	362	362	0,2
Perusopetus	4 467	4 577	4 579	4 490	4 467	4 509	4 533	4 512	4 699	4 760	4 847	1,8
Lukiokoulutus	821	805	773	757	744	740	737	719	731	732	728	-0,5
Ammatillinen koulutus ³⁾	1 668	1 903	2 150	2 145	2 118	2 073	2 033	1 903	1 894	1 782	1 800	1,0
Ammattikorkeakoulukoulutus ⁴⁾	859	944	996	978	950	916	873	862	918	924	926	0,3
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ⁵⁾	2 229	2 241	2 403	2 473	2 396	2 350	2 318	2 268	2 288	2 290	2 261	-1,3
Muu koulutus	486	484	492	491	489	485	480	468	475	472	473	0,2
Opintotuki ⁶⁾	1 058	981	968	899	857	835	851	840	868	709	510	-28,0
Yhteensä	11 741	12 296	12 707	12 574	12 371	12 256	12 177	11 922	12 236	12 030	11 908	-1,0

1) Käyttömenot on muutettu vuoden 2018 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoitaisen hintaindeksin avulla.

2) Elokuussa 2000 alkanut 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa. Ennen elokuuta 2000 peruskoulun esiopetuksen menot sisältyvät perusopetuksen menoihin.

3) Ammatillisen koulutuksen uudistuksesta johtuen vuoden 2018 tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin. Sisältää ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen (ml. oppisopimuskoulutus).

- 4) Ammattikorkeakoululain uudistuksesta ja tiedonkeruumuutoksista johtuen vuodesta 2015 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.
- 5) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Yliopistolain uudistuksen aiheuttamista muutoksista johtuen vuodesta 2010 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.
- 6) Vuodesta 2017 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin opintotuen asumislisän muutoksista johtuen.

Liitetaulukko 3. Oppilaitosten käyttömenot opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 2000–2018

Koulutussektori	Vuosi											Muutos 2017-2018
	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	
Esiopetus	3 200	4 700	5 400	5 500	5 800	5 800	5 900	5 900	5 800	5 800	5 900	2,6
Perusopetus	4 600	5 900	7 600	7 900	8 200	8 400	8 500	8 600	8 700	8 600	8 700	2,3
Lukiokoulutus	3 600	4 500	5 500	5 600	5 800	5 900	6 000	6 000	6 000	6 000	6 100	2,3
Ammatillinen koulutus ¹⁾	6 000	6 700	8 000	8 400	8 600	8 700	8 400	8 000	7 700	7 200	7 300	1,5
Ammattikorkeakoulukoulutus ²⁾	4 900	5 600	6 900	7 000	7 000	6 900	6 600	6 600	6 700	6 600	6 700	1,4
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ³⁾	8 800	9 500	12 800	13 800	13 800	13 900	14 000	14 500	14 600	14 600	14 700	0,8
Yhteensä	5 200	6 300	8 000	8 300	8 500	8 700	8 600	8 600	8 600	8 400	8 600	1,7

- 1) Ammatillisen koulutuksen uudistuksesta johtuen vuoden 2018 tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin. Sisältää ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen (ml.oppisopimuskoulutus).
- 2) Ammattikorkeakoululain uudistuksesta ja tiedonkeruumuutoksista johtuen vuodesta 2015 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.
- 3) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Yliopistolain uudistuksen aiheuttamista muutoksista johtuen vuodesta 2010 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.

Liitetaulukko 4. Oppilaitosten käyttömenojen reaalikehitys opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 2000–2018¹⁾

Koulutussektori	Vuosi											Muutos 2017-2018
	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	
Esiopetus	5 200	6 300	5 900	5 800	5 900	5 800	5 900	5 700	5 800	5 900	5 900	0,9
Perusopetus	7 500	7 900	8 500	8 400	8 400	8 500	8 500	8 400	8 700	8 700	8 700	0,6
Lukiokoulutus	5 900	6 100	6 100	6 000	5 900	5 900	6 000	5 900	6 000	6 100	6 100	0,6
Ammatillinen koulutus ²⁾	9 800	8 900	8 900	8 900	8 800	8 800	8 400	7 800	7 700	7 300	7 300	-0,2
Ammattikorkeakoulukoulutus ³⁾	8 000	7 500	7 700	7 400	7 100	6 900	6 600	6 400	6 700	6 700	6 700	-0,2
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ⁴⁾	14 400	12 800	14 200	14 600	14 200	14 000	14 000	14 100	14 700	14 900	14 700	-0,9
Yhteensä	8 500	8 400	8 900	8 900	8 700	8 700	8 600	8 400	8 600	8 600	8 600	0,1

- 1) Käyttömeno on muutettu vuoden 2018 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoittaisen hintaindeksin avulla.
- 2) Ammatillisen koulutuksen uudistuksesta johtuen vuoden 2018 tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin. Sisältää ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen (ml.oppisopimuskoulutus).
- 3) Ammattikorkeakoululain uudistuksesta ja tiedonkeruumuutoksista johtuen vuodesta 2015 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.
- 4) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Yliopistolain uudistuksen aiheuttamista muutoksista johtuen vuodesta 2010 alkaen tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin.

Laatuseloste: Koulutuksen talous

1. Tilastotietojen relevanssi

Koulutuksen talustilasto kuvaa koko koulujärjestelmän talous- ja kustannustietoja esiopetuksesta korkeakoulukoulutukseen sisältäen myös opintotukimenot. Tietoja käytetään mm. koulutuksen suunnittelussa, tutkimuksessa ja arvioinnissa. Kustannustietoja tuotetaan eriteltynä koulutussektoreittain ja käyttökohteen mukaan.

Tiedot saadaan pääosin hallinnollisista rekistereistä. Tiedot perustuvat opetustoimen valtionosuusjärjestelmässä olevien oppilaitosten osalta Opetushallituksen keräämiin tietoihin ja kunnallisen esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen osalta Tilastokeskuksen kuntataloustilaston yhteydessä tehtyyn erillistiedonkeruuseen opetuksen valtionosuusjärjestelmää varten. Korkeakoulujen tiedot perustuvat opetus- ja kulttuuriministeriön keräämiin tietoihin, valtion keskuskirjanpidon ja valtion talousarvioesityksen tietoihin sekä Tilastokeskuksen tutkimus- ja kehittämistoimintatilaston keräämiin tietoihin yliopistojen tutkimusmenoista. Valtion opintotukimenotiedot ovat Kelan opintoetuustilastoista. Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa käytetään Tilastokeskuksen keräämiä opiskelijamäärätietoja.

Tilastolain (23.4.2004/280, muut. 361/2013) mukaan valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaolojen ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten. Laki Tilastokeskuksesta (24.1.1992/48) osoittaa tehtävän kuuluvan Tilastokeskukselle. Tilastokeskuksen työjärjestyksen mukaan väestö- ja elinolotilastot -yksikkö tuottaa kyseisiä tilastoja mm. koulutuksesta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Kustannustiedot saadaan pääosin hallinnollisista rekistereistä. Aineistot ovat kokonaisaineistoja. Perusjoukkona ovat Suomessa annetun koulujärjestelmäkoulutuksen kustannustiedot. Tiedot eivät sisällä henkilö pohjaisia tietoja.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen käsittelyprosessin aikana tilaston perustana olevien tietojen korkea laatu varmistetaan useiden erilaisten tilastollisten tarkistusohjelmien avulla sekä vertailuilla aiempiin vastaaviin tilastoihin ja muihin tietolähteisiin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto on lopullinen ja ilmestyy vuosittain. Tiedot ilmestyvät runsas vuosi viiteajankohdan jälkeen. Tiedot kuvaavat kalenterivuotta.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastosta julkaistaan tietoja Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Tarkempia tietoja voi kysellä myös suoraan Koulutus, kulttuuri ja ajankäyttö -vastuualueelta, jossa tilasto laaditaan.

Lisää tietoa tilastossa käytetyistä käsitteistä löytyy Tilastokeskuksen käsitteietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vertailukelpoinen aikasarja on saatavissa vuodesta 2000 alkaen. Jonkin verran eri vuosien vertailtavuuteen vaikuttavat koulutusjärjestelmässä, tilastoinnissa ja käytetyissä luokituksissa tapahtuneet muutokset.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Opetushallituksen julkaisemat koulutuskustannustiedot poikkeavat Tilastokeskuksen tiedoista tietojen rajauksen ja tilastointikäytäntöjen erojen vuoksi.

Lisätietoja

Mika Tuononen 029 551 3504

Vesa Hämäläinen 029 551 2594

Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

koulutustilastot@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Lähde: Koulutustilastot. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-0947 (pdf)